

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Rektor

Missiv

2025-03-05

Dnr HS 2024/704

Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Cc JU.L2@regeringskansliet.se

Remissvar Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar

Högskolan i Skövde överlämnar härmed synpunkter på ovanstående remiss. Ds 2024:20

Yttrandet har beretts av en grupp bestående av:

- Professor Homa Tajsharghi
- Bitr lektor Sakaraia Bank
- Docent Margaretha Larsson, proprefekt

Muriel Beser Hugosson
Rektor

Regeringen önskar synpunkter på remissen Förbud mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar, ett regeringsuppdrag som Justitiedepartementet har tagit fram.

Sammanfattning av Högskolan i Skövdes synpunkter:

- Högskolan är positiv till förslaget till förbudet mot äktenskap mellan kusiner och vissa andra nära släktingar.
- Högskolan saknar i förslaget stödstrukturer till de personer som lever i kusinäktenskap registrerad i Sverige när lagförslagen införs och barn som lever med föräldrar i kusinäktenskap.

Högskolan i Skövde ställer sig bakom Justitiedepartementets remiss, men vill särskilt framhålla följande punkter:

Högskolan anser att förslagen om förbud mot äktenskap mellan kusiner och de därtill relaterade förslagen är relevanta och ger en bild av den norm som gäller i Sverige.

Det som saknas i förslaget är beskrivning av hur en nationell stödstruktur bör utformas för de personer som idag lever i äktenskap mellan kusiner eller andra nära släktingar registrerat i Sverige. Särskilt viktigt blir detta när familjen är i fas för familjeplanering, då de bör ges möjlighet till genetisk rådgivning. Därtill bör det utvecklas skydd mot stigmatisering för vuxna som lever i kusinäktenskap och barn som lever med föräldrar som ingått kusinäktenskap, för de som lever på detta vis när förbud mot kusinäktenskap införs. Utgångspunkten för stödet bör vara expertkompetens att rådfråga, utbyte av erfarenheter genom samordning mellan myndigheter och andra relevanta aktörer samt ett nationellt forum för stödja relationsbyggande arbete mellan utsatta grupper och myndigheter. Ett förbud mot kusinäktenskap kan leda till att vissa familjer väljer att kringgå lagen genom att arrangera religiösa eller informella äktenskap, där barn kan vara särskilt utsatta.

Ett förbud mot kusinäktenskap och Äktenskap mellan andra nära släktingar

Högskolan i Skövde stödjer förslaget att äktenskap ska inte kunna ingås mellan dem som är släkt med varandra på så sätt att den ena har en förälder som är syskon till någon av den andras föräldrar (kusiner) samt att förbudet inte förenas med en möjlighet till dispens. Vidare stöds förslaget att äktenskap ska inte kunna ingås mellan dem av vilka den ena är släkt i rätt nedstigande led med den andras syskon.

Äktenskap mellan halvsyskon och Adoptivförhållanden

Högskolan ställer sig positiv till förslagen att dispensmöjligheten för äktenskap mellan halvsyskon ska tas bort samt att dispensmöjligheten när det gäller ingående av äktenskap mellan dem som till följd av en adoption anses som helsyskon ska tas bort.

Prövningen av äktenskapshinder

Högskolan stödjer förslaget att vid en begäran om hindersprövning vid Skatteverket ska de som begär prövningen skriftligen försäkra på heder och samvete att de inte är släkt med varandra på det sätt som sägs i 2 kap.

3 § äktenskapsbalken. Detta innebär att de alltså också ska försäkra att de inte är kusiner eller att den ena är släkt i rätt nedstigande led med den andras syskon. Ett tillägg om detta ska göras i 3 kap. 3 § äktenskapsbalken.

Högskolan i Skövde vill påtala att det finns risk för att icke juridiska förhållande inled mellan personer med annan kulturell bakgrund, när de inte kan försäkra på heder och samvete att personerna inte är släkt med varandra.

Upplösning av äktenskap som ingåtts i strid mot förbud

Högskolan i Skövde är positiva till förslaget att en make ska ha rätt till äktenskapsskillnad utan föregående betänketid om ett äktenskap har ingåtts trots att makarna är släkt med varandra på ett sådant sätt att det utgör hinder mot äktenskapet enligt 2 kap. 3 § äktenskapsbalken. Talan om äktenskapsskillnad i domstol ska i dessa fall även kunna föras av allmän åklagare.

Förbud mot att erkänna utländska äktenskap mellan kusiner och mellan syskon och syskons avkomling

Högskolan i Skövde stödjer förslag att utländska äktenskap mellan kusiner och mellan dem, av vilka den ena är släkt i rätt nedstigande led med den andras syskon ska inte erkännas i Sverige. Förbudet att erkänna sådana äktenskap ska gälla oavsett om det vid tidpunkten för äktenskapets ingående fanns hinder mot äktenskapet enligt svensk lag.

Undantag från erkännandeförbudet vid synnerliga skäl

Högskolan i Skövde är positiva till förslag att undantag från erkännandeförbudet ska kunna göras om det finns synnerliga skäl.

Högskolan i Skövde menar att de personer som idag lever i kusinäktenskap registrerade i Sverige och är i fas för familjeplanering bör ges möjlighet till genetisk rådgivning.

Barn som lever med föräldrar som ingått kusinäktenskap, det kan bli stigmatisering för dessa barn när förbud mot kusinäktenskap införs. Hur ges dessa barn stöd? Hur ges vuxna som lever i kusinäktenskap stöd?